Vanhus- ja vammaisneuvosto 2025-2029

Kokousaika	24.8.2026 10.00 - 11.15
Kokouspaikka	Kunnantalon kokoushuone
Paikalla olleet jäsenet	Ojala Leena — Puheenjohtaja, Jäsen Vierre Ulla — Jäsen Niemi Marjo — Jäsen Jokioja Tiina — Jäsen
Muut paikalla olleet	Lankinen Vilja — Pöytäkirjanpitäjä Latvajärvi Arttu — Vapaa-aikaohjaaja Saapui 24.8.2026 11.00 Lähti 24.8.2026 11.05
Käsitellyt asiat	§13, §14, §15
Pöytäkirjan tarkastustapa	Pöytäkirjan tarkistajiksi valittiin: Jokioja Tiina ja Vierre Ulla
Pöytäkirjan allekirjoitus ja varmennus	Puheenjohtaja: Ojala Leena Pöytäkirjanpitäjä: Lankinen Vilja
Pöytäkirjantarkastus	Pöytäkirja on tarkastettu ja todettu kokouksen kulun mukaiseksi. Tarkastusaika: 25.8.2026 Allekirjoitukset Jokioja Tiina Vierre Ulla
Pöytäkirja yleisesti nähtävänä	Kihniö 26.8.2026 Allekirjoitus Anna Kiviholma Toimistosihteeri

Pöytäkirjanote

§13 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

§14 Pöytäkirjan tarkastajien valinta

§15 Kannanotto Pirhan vanhus- ja vammaispalveluiden toteutumisesta

Pöytäkirjan otteen oikeaksi todistaa

Kihniö 7.10.2026

Anna Kivinolma

§13 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Päätösehdotus

Todetaan kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus. Merkitään kokoukseen osallistujat.

Asian kokouskäsittely

Kirsi Jytilän ollessa estynyt puheenjohtajaksi valittiin varapuheenjohtaja Leena Ojala.

Päätös

Päätösesitys hyväksyttiin yksimielisesti.

§14 Pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätösehdotus

Valitaan kaksi pöytäkirjantarkastajaa. Tarkastusvuorossa sovitun käytännön mukaisesti ovat Leena Ojala ja Erkki Välimäki. Pöytäkirja tarkastetaan 25.8.2026 ja pidetään nähtävänä 26.8.2026 kunnan tietoverkossa.

Asian kokouskäsittely

Pöytäkirjantarkastajaksi valittiin Ulla Vierre ja Tiina Jokioja.

Päätös

Päätösesitys hyväksyttiin yksimielisesti.

§15 Kannanotto Pirhan vanhus- ja vammaispalveluiden toteutumisesta

Kannanotto vanhus- ja vammaispalveluista

Kihniön kunnan vanhus- ja vammaisneuvoston tehtävänä on varmistaa, että kunnan ikääntyneiden ja vammaisten asukkaiden ääni kuuluu heitä koskevassa päätöksenteossa ja että heidän oikeutensa toteutuvat. Neuvosto on sitoutunut edistämään ikääntyneiden ja vammaisten hyvinvointia, tuomaan esiin heidän tarpeitaan sekä seuraamaan palvelujen tilannetta yhteistyössä kunnan ja hyvinvointialueen kanssa.

Jokaisella ikääntyneellä ja vammaisella henkilöllä on oikeus turvalliseen, oikea-aikaiseen ja tarpeenmukaiseen hoivaan ja tukeen. Tämä oikeus ei saa vaarantua resurssipulan tai hyvinvointialueen taloudellisen tilanteen vuoksi. Neuvosto ei ota kantaa yksittäisiin tapauksiin, mutta korostaa, että kihniöläisten tulee päästä tarvitsemiinsa palveluihin viivytyksettä.

Valtakunnalliset tilastot osoittavat, että hoitoon pääsyssä on merkittäviä haasteita. THL:n vuoden 2025 hoitoonpääsytilaston mukaan kiireettömään hoitoon pääsy ylittää perusterveydenhuollossa yhä useammin 14 vuorokauden hoitotakuun, ja joillain hyvinvointialueilla jopa 27 % asiakkaista odottaa hoitoa pidempään kuin lainsäädäntö sallii. Erityisesti ikääntyneiden kohdalla viiveet ovat kasvaneet. Yli 75-vuotiaista 34 % raportoi, ettei ole saanut tarvitsemaansa hoitoa oikea-aikaisesti.

Myös jatkohoitoon pääsyssä esiintyy viivästyksiä. STM:n vuoden 2026 selvityksen mukaan jatkohoitopaikan odotus sairaalasta kotiuttamisen jälkeen kestää pienillä paikkakunnilla keskimäärin 5–12 päivää, ja viiveet ovat lisääntyneet 18 % vuosien 2023–2025 välillä. Viivästykset ovat yleisimpiä alueilla, joissa palveluverkkoa on supistettu ja henkilöstövaje on suurin. Kihniössä palveluverkkoa on supistettu merkittävästi.

Tutkimusnäyttö osoittaa, että hoitoketjujen katkeaminen heikentää ikääntyneiden ja vammaisten toimintakykyä ja turvallisuutta. THL:n vuonna 2025 julkaisema analyysi osoittaa, että jatkohoidon viivästyminen yli viidellä päivällä lisää toimintakyvyn heikkenemisen riskiä 30 %. Helsingin yliopiston gerontologinen tutkimus (2024–2026) vahvistaa, että selkeä palveluohjaus ja oikea-aikainen kotiutus vähentävät lisäpalvelujen tarvetta ja ehkäisevät turvattomuuden tunnetta.

Vammaispalveluissa palvelupäätösten käsittelyajat ovat pidentyneet hyvinvointialueuudistuksen jälkeen. Vammaispalvelujen tutkimusverkoston vuoden 2025 raportin mukaan käsittelyaika on kasvanut keskimäärin 12 päivällä, ja palveluketjujen katkeaminen johtaa usein arjen avun vähenemiseen sekä omaisten kuormituksen kasvuun.

Kihniössä palvelujen supistaminen on vaikuttanut merkittävästi hoitoon pääsyyn. Kiireellinen hoito on lakkautettu kokonaan, ja kiireettömään hoitoon pääsee vain

kolmena päivänä viikossa. Tämä on heikentänyt palvelujen saavutettavuutta erityisesti ikääntyneiden ja vammaisten osalta.

Laboratoriopalveluissa huolta herättää erityisesti paastoverikokeiden saatavuus. Kihniössä verikokeisiin pääsee enää kerran viikossa, ja ajat ovat usein varattuja useiksi viikoiksi eteenpäin. Monilla ikääntyneillä ja vammaisilla ei ole mahdollisuutta oman auton käyttöön ja julkinen liikenne kulkee satunnaisesti. Sivukylillä ei ole lainkaan julkista liikennettä. Kela-taksin saatavuus on heikko, ja pitkät matkat muodostavat merkittävän kustannuksen asiakkaalle ja yhteiskunnalle. Omaisilla ei useinkaan ole mahdollisuutta irrottautua työstä kuljetusten järjestämiseksi.

Neuvosto nostaa esiin myös potilaiden ja omaisten kokeman epäselvyyden jatkohoidon järjestämisessä. Potilaita siirretään pahimmillaan useita kertoja kunnasta toiseen ilman, että omaisille tiedotetaan riittävästi. Tämä kuormittaa potilaita ja lisää turvattomuuden tunnetta.

Lisäksi neuvosto on huolissaan henkilöstöresurssien riittävyydestä. Hoitohenkilökunnalla tulee olla riittävästi aikaa arvioida potilas, kuulla hänen toiveensa ja tehdä harkittuja päätöksiä. Kiire, liian suuri potilasmäärä ja henkilöstön kuormitus lisäävät hoitovirheiden riskiä sekä heikentää päätöksentekokykyä.

Neuvoston selvityspyyntö Pirkanmaan hyvinvointialueelle

Kihniön kunnan vanhus- ja vammaisneuvosto pyytää Pirkanmaan hyvinvointialueelta selvitystä kihniöläisten ikääntyneiden ja vammaisten hoitoon pääsystä, jatkohoidon toteutumisesta, kotiutuskäytännöistä sekä palveluiden muutoksista Kihniön alueella. Selvityksen tulee sisältää tiedot palveluiden muutoksista vuosina 2023–2026 sekä määrällisellä että laadullisella tasolla.

Neuvosto pyytää lisäksi selvitystä laboratoriopalvelujen saatavuudesta ja käytöstä sekä henkilöstöresurssien riittävyydestä terveyden- ja sairaanhoitopalveluissa.

Päätösehdotus

Vanhus- ja vammaisneuvosto päättää lähettää oheisen kannanoton Pirkanmaan hyvinvointialueelle sekä tiedoksi Pirkanmaan hyvinvointialueen vanhusneuvostolle ja vammaisneuvostolle.

Päätös

Päätösesitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Tiedoksi

Pirkanmaan hyvinvointialue, Pirkanmaan hyvinvointialueen vanhusneuvosto ja vammaisneuvosto